DOI: https://doi.org/10.35774/econa2022.04.015 JEL classification: M13, M20, O10, L11
UDC: 338.22:332

Жанна КРИСЬКО
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: krjan0507@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-6968-0759

РОЛЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Анотація

Вступ. В усіх країнах світу підприємництво розглядається як універсальний інструмент участі громадян в економічному житті країни, як важливий фактор економічного зростання, створення робочих місць, проведення структурної перебудови задля зміцнення економіки. Створюючи малі та середні підприємницькі структури підприємці забезпечують себе роботою і доходом, вищим, ніж вони могли б отримувати, перебуваючи в категорії найманих працівників, а, крім того, вони створюють нові товари та послуги, що дозволяє розширити економічні можливості як регіону, так і держави в цілому.

Метої статті є дослідження ролі підприємництва в соціально-економічному розвитку країни, а також окреслення шляхів вдосконалення політики регулювання та підтримки малих підприємств в регіональній економіці.

Методи дослідження. Використано методи економічного, системного, структурного аналізу та узагальнення.

Результати. Проаналізовано підприємницьку діяльність в Україні, розглянуто тенденції розвитку малого та середнього підприємництва під впливом сприятливого бізнес-клімату за допомогою аналізу динаміки розвитку суб'єктів господарювання на основі статистичних даних. Доведено, що зародження та розвиток підприємництва є складним соціально-економічним явищем і визначається глибокими змінами у сфері соціокультурних відносин, що виникають внаслідок цього. При цьому зміна таких відносин впливає на всі ключові сторони життя людей: суспільне життя; морально-етичні норми; менталітет; духовні та матеріальні цінності; норми соціально-економічної поведінки. Встановлено, що в сучасних економічних умовах керівники громади відводять значну роль середнім і малим підприємствам, які завдяки своїй гнучкості більш адаптовані до постійно мінливих умов ринку. Керівництво територіальних громад, використовуючи комплексні та системні заходи щодо створення сприятливого середовища, сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіональних середніх і малих підприємств, здатних конкурувати з великими компаніями.

Ключові слова: підприємництво; економічний розвиток; конкурентоспроможність; ринкова кон'юнктура; підприємець.

Вступ

В умовах розвиненої ринкової економіки підприємництво є одним із ключових сегментів ринку, оскільки є каталізатором економічного зростання.

У сучасних складних умовах підприємницька діяльність є важливою, адже саме вона є рушійною силою, яка генерує національне багатство через створення робочих місць та збільшення ВВП.

Провідну роль у конкурентній боротьбі за регіональний розвиток відіграють не ті країни, які мають у своєму розпорядженні великі природні ресурси, а ті, які надають перевагу бізнесу та процесам його відтворення, ринковим механізмам підтримки підприємницької діяльності, ефективному використанню науки, системі знань та інформаційним технологіям, раціональному та ефективному використанню наявного потенціалу, прискоренню економічного розвитку підприємницького сектору, а отже, і регіонів.

Це зумовлює пошук інструментів, що забезпечують розвиток підприємництва та

© Жанна Крисько, 2022
Отримано: 13.12.2022 р. **Рекомендовано до друку:** 27.12.2022 р. **Опубліковано:** 30.12.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Крисько Ж. Роль підприємництва в економічному розвитку країни. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 4. С. 15-22. DOI: https://doi.org/10.35774/econa2022.04.015

вдосконалення господарської діяльності, а отже, конкурентоспроможного стану організаційних утворень.

Вивченням ролі підприємництва в соціально-економічному розвитку, шляхів вдосконалення політики регулювання та підтримки малих підприємств у регіональній економіці займалися багато дослідників, зокрема, О. Балабенко, А. Бутенко, З. Варналій, М. Войнаренко, А. Дрига, О. Довгальова, М. Карп'як, А. Круглянко, В. Ляшенко, М. Мащакевич, О. Назаркевич, Н. Попадинець.

Наявність в економічній літературі різних поглядів на важливість підприємництва у розвитку економіки свідчить про доцільність вивчення цього питання. Разом з тим, незважаючи на значні здобутки, але враховуючи багатоаспектність і значущість проблеми підприємництва, необхідно продовжувати вивчення регіональних особливостей розвитку підприємництва, ефективних форм його розвитку.

Мета статті

Метою статті є дослідження ролі підприємництва в соціально-економічному розвитку країни, а також окреслення шляхів вдосконалення політики регулювання та підтримки малих підприємств у регіональній економіці.

Виклад основного матеріалу дослідження

Особливу роль у розвитку економіки відіграє підприємницький сектор у результаті його здатності швидко адаптуватися до нових вимог ринку, а отже, стабільної конкурентоспроможності. Суб'єкти як середнього, так і малого підприємництва здатні забезпечити зайнятість населення нарівні з великими підприємствами та корпораціями. Завдяки своїй мобільності суб'єкти господарювання, на відміну від представників великого бізнесу, мають можливість негайно впроваджувати передові технології та інновації. Крім того, підприємництво є основою для формування соціального прошарку, зацікавленого в політичній стабільності держави та підвищенні якості життя.

Мале підприємництво, як найбільш масова форма підприємницької діяльності, здатне вирішувати певні гострі соціальні проблеми:

- залучення великої кількості людей до активної господарської діяльності і, як наслідок, зниження безробіття;
- розширення конкурентного середовища та послаблення монополізації;
- переорієнтація діяльності суб'єктів малого підприємництва на виробництво дефіцитних товарів і послуг та заповнення відповідних відкритих ринкових ніш;
- формування значного прошарку дрібних власників і створення умов для появи середнього класу як запоруки економічної та соціальної стабільності суспільства.

Сучасне підприємництво базується на кількох фундаментальних принципах (рис. 1), які охоплюють усі аспекти підприємницької діяльності.

Рис. 1. Принципи сучасного підприємництва

До них відносять:

- вільний вибір видів діяльності, які не заборонені чинним законодавством;
- залучення на добровільних засадах коштів та майна фізичних та юридичних осіб для здійснення підприємницької діяльності;
- самостійне створення програми діяльності;
- самостійний вибір постачальників і споживачів продукції, що виробляється і реалізується;
- самостійне встановлення цін, що відповідають вимогам чинного законодавства;
- залучення та використання матеріально-технічних, фінансових, трудових, природних та інших ресурсів, використання яких не заборонено чи обмежено законом;
- вільне розпоряджання прибутком, що залишився після внесення передбачених законодавством платежів;
- самостійне здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Становлення і розвиток духу підприємництва є «складним соціально-економічним явищем і визначається глибокими перетвореннями, що відбуваються у сфері соціокультурних відносин, оскільки зміна останніх взаємодіє з усіма фундаментальними сторонами суспільного життя людей: морально-етичними нормами, духовними та матеріальними цінностями, менталітетом, нормами соціально-економічної поведінки» [4].

Загальновідомо, що стабільну зайнятість, професійне та службове зростання переважної частини населення більшою мірою можуть забезпечити великі підприємства. Вони є стабільними і стійкими порівняно з малими підприємствами. Але малі та середні господарюючі суб'єкти в силу властивої їм мобільності та гнучкості можуть згладити негативні процеси у сфері зайнятості населення, забезпечити соціальну адаптацію працівників, що вивільняються з великих підприємств, а також сформувати нові ринкові ніші та точки економічного зростання. Зазначимо, що витрати на створення малого підприємства і вартість одного робочого місця є менші, ніж на великих підприємствах. Тому створення, формування та розвиток малого підприємництва є економічно вигідним. Поява великої кількості малих підприємств призводить до створення нових робочих місць, малими підприємствами легше управляти в умовах нестабільності, а також це приносить реальні гроші у державний бюджет та бюджет регіонів у вигляді відрахувань та податків.

Сектор малого та середнього підприємництва (МСП) відіграє значиму роль в економіці країни (табл. 1).

Таблиця 1. Кількість суб'єктів господарювання (одиниць)

Показники	Роки				
	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість суб'єктів господарювання					
Усього	1805059	1839593	1941625	1973577	1956248
Підприємства	338256	355877	380597	373822	370834
в т. ч.: великі	399	446	518	512	610
середні	14937	16057	17751	17602	17502
малі	322920	339374	362328	355708	352722
з них: мікропідприємства	278102	292772	313380	307871	304650
Фізичні особи-підприємці	1466803	1483716	1561028	1599755	1585414
в т. ч.: суб'єкти середнього підприємництва	317	419	378	344	309
суб'єкти малого підприємництва	1466486	1483297	1560650	1599411	1585105
з них: суб'єкти мікропідприємництва	1458980	1471965	1550633	1591031	1576208

Примітки: Сформовано на основі даних Державної служби статистики України.

Розвиток підприємницького сегменту підтверджується тенденцією зростання кількості суб'єктів середнього та малого підприємництва. Станом на 01 січня 2022 року

в Україні здійснювали господарську діяльність 352722 малих і 17502 середніх підприємств та 1585105 фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва [8]. У 2021 році кількість підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення становила 85 малих та 5 середніх підприємств. За структурним розподілом частка малих підприємств у загальній кількості підприємств становить 95,12 %, а частка середніх підприємств – 4,72 % [8].

В Україні спостерігається позитивна динаміка щодо реєстрації суб'єктів господарювання – підприємців та створення робочих місць. Так, якщо у 2020 році «кількість новостворених не перевищувала 247518 фізичних осіб підприємців (ФОП), то станом на 15 грудня 2021 року було відкрито 268797 нових ФОПів, що на 8 % більше у порівнянні з минулим роком» [1]. Проте «у 2021 році у порівнянні з 2020 роком відкрито на неповних 4 % менше компаній (комерційних організаційно-правових форм), тобто кількість відкритих компаній за рік знизилася з майже 39,5 тис. до 38 тис.» [1].

Як свідчать основні економічні показники діяльності суб'єктів господарювання, для малих і середніх підприємств характерне певне економічне зростання (табл. 2).

Таблиця 2. Показники діяльності суб'єктів господарювання

Показники	Роки				
	2017	2018	2019	2020	2021
Реалізація продукції					
Обсяг реалізованої продукції, млн. грн	8312271,9	9966804,5	10524112,8	11062297,1	14989811,9
Підприємства	7707935,2	9206049,5	9639730,6	10049870,8	13616793,2
в т. ч.: великі	2929516,6	3515839,5	3631415,3	3626388,0	5140366,8
середні	3296417,9	3924059,6	4168439,4	4359362,1	5900055,0
малі	1482000,7	1766150,4	1839875,9	2064120,7	2576371,4
з них: мікропідприємства	497777,1	599625,6	612370,4	704885,6	862346,3
Фізичні особи-підприємці	604336,7	760755,0	884382,2	1012426,3	1373018,7
в т. ч.: суб'єкти середнього підприємництва	18538,2	29957,8	26044,7	25314,1	31795,7
суб'єкти малого підприємництва	585798,5	730797,2	858337,5	987112,2	1341223,0
з них: суб'єкти мікропідприємництва	554372,4	692805,0	818189,3	947155,1	1291192,4
Зайнятість					
Кількість зайнятих працівників, тис. осіб	8141,0	8532,5	9017,8	8931,9	8936,2
Підприємства	5812,9	5959,5	6407,5	6366,1	6391,7
в т. ч.: великі	1560,9	1574,3	1608,3	1574,6	1648,7
середні	2593,1	2744,2	3052,6	3088,4	2967,8
малі	1658,9	1641,0	1746,6	1703,1	1775,2
з них: мікропідприємства	714,6	704,3	778,3	721,7	777,1
Фізичні особи-підприємці	2328,1	2573,0	2610,3	2565,8	2544,5
в т. ч.: суб'єкти середнього підприємництва	30,7	40,3	37,1	34,8	32,0
суб'єкти малого підприємництва	2297,4	2532,7	2573,2	2531,0	2512,5
з них: суб'єкти мікропідприємництва	2160,2	2328,7	2390,7	2377,8	2350,3

Примітки: Сформовано на основі даних Державної служби статистики України.

У 2021 році чисельність зайнятих працівників на малих підприємствах становила 1775,2 тис. осіб, на середніх підприємствах – 2967,8 тис. осіб [8]. Крім того, фізичні особи – підприємці створили 2544,5 тис. робочих місця [8].

Упродовж останніх років зберіглася позитивна динаміка зростання обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) малими і середніми підприємствами. У 2021 році обсяг реалізованої продукції малими суб'єктами підприємництва склав 3917,6 млрд грн, середніми – 5931,85 млрд грн [8], що становить відповідно 26,1 % та 39,6 % загального обсягу реалізації продукції.

Отже, мале та середнє підприємництво є важливим сегментом економічного розвитку для України.

Така позитивна динаміка розвитку підприємництва в Україні є наслідком створення сприятливого бізнес-клімату, створення ефективної системи його організаційної, інформаційної та фінансової підтримки [5], а саме: надання консультаційних послуг з питань підприємництва для підвищення правових та фінансових знань підприємців; удосконалення фінансово-кредитної політики та нормативно-правової бази для підприємництва; реалізування програми підтримки та розвитку підприємництва; розбудова міжрегіональних та міжнародних зв'язків у сфері підприємництва; підтримка підприємців-початківців на етапі створення бізнесу; реалізування програми субсидування суб'єктів господарювання; розвиток державно-приватного партнерства з суб'єктами господарювання; проведення безкоштовних короткострокових навчальних курсів для підприємців-початківців, навчальних семінарів, підвищення кваліфікації; проведення круглих столів, конференцій та інших заходів з питань розвитку та вдосконалення малого і середнього бізнесу; створення бізнес-карт як джерела інформації про вільну робочу силу та сировину, інфраструктурні можливості громади, незадіяні виробничі потужності.

Зауважимо, що існують внутрішні і зовнішні проблеми, які заважають швидкому розвитку підприємництву. Внутрішні проблеми є наслідком низького рівня управлінської культури в бізнес-середовищі та відсутності бажання професійно розвиватися, що зумовило необхідність підготовки менеджерів, здатних працювати на конкурентному ринку. Найпоширенішими зовнішніми проблемами є неповна розвиненість бізнес-інфраструктури. Історично підприємство, як ключова організаційно-функціональна форма економічної діяльності, тісно пов'язане з розвитком ринкових інститутів, що є наслідком завоювання ним домінуючої позиції шляхом розвитку ринку, поширення принципу купівлі-продажу й на економічні процеси, зокрема, фінансово-комерційні операції, що здійснюються на ринках. Це означає, що «держава як політичний інститут управління суспільством не може не втручатися в соціально-економічні процеси і виконує такі функції: державного виробництва, суспільного споживання, прямого контролю, соціального забезпечення» [3]. Для ефективного функціонування підприємцям важливо отримувати компетентну консультацію або безкоштовну допомогу у відкритті та веденні бізнесу, в різних аспектах маркетингової стратегії, захист своїх інтересів. Вирішення таких проблем можливо лише у взаємодії держави та суб'єктів господарювання.

Тому підприємництво як чинник економічного розвитку потребує постійної підтримки з боку держави через виконання управлінських і регулюючих функцій органами законодавчої та виконавчої влади в економіці та суспільстві. Це передбачає постійне вдосконалення роботи владних структур, удосконалення каналів передачі та впровадження досягнень науково-технічного прогресу в усі ланки багатогранної та складної структури держави. І це є неоціненним внеском управлінської праці у спільну справу підвищення ефективності економіки. У цьому відношенні органи державної влади є передавальною ланкою в технологічному ланцюгу розробки та впровадження інновацій між наукою та реальним виробництвом.

На сьогодні в Україні створено організаційно-правову базу державної підтримки малого та середнього підприємництва. Реалізується низка масштабних програм фінансової підтримки, за якими підприємці в усіх регіонах країни мають

можливість отримати субсидії на відкриття власної справи, мікропозики, кредитні гарантії чи позики на пільгових умовах. Для мікропідприємств передбачені спеціальні податкові режими, що дозволяють оптимізувати систему бухгалтерського обліку та податкових розрахунків. Прийнято принципові рішення щодо розширення доступу малого бізнесу до закупівель державних органів та держкорпорацій. Створено мережу організацій, які створюють інфраструктуру інформаційної, консультативної та майнової підтримки бізнесу: бізнес-інкубатори, центри розвитку підприємництва, інноваційні центри, центри підтримки експорту.

Поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, докорінно змінило напрям економічного розвитку більшості країн світу, в тому числі України. Запровадження карантинних обмежень призвело до зниження ефективності господарювання, вимушеної зупинки виробництва або роботи не на повну потужність, зниження споживчого попиту на готову продукцію, а отже, негативно вплинуло на діяльність суб'єктів господарювання. Тому, щоб підтримати підприємців, максимально зберегти свій бізнес та мати можливість адаптуватися до нових реалій, громади залучаються до пошуку різних форм допомоги. Так, у 2021 році, щоб допомогти суб'єктам господарювання Тернопільської громади отримати нові знання, необхідні для ведення бізнесу та адаптувати його до нової реальності в умовах пандемії COVID-19, започатковано ініціативу підтримки малого та середнього підприємствами «Соціально-економічні малі та середні підприємства», організовані міською радою у партнерстві з громадською організацією «Освітньо-аналітичний центр розвитку громад» та Тернопільським регіональним відділенням Асоціації міст України в межах проєкту «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП» [11]. Підтримка спрямована на підготовку бізнес-планів, вдосконалення знань та навичок у сфері антикризового менеджменту, використання сучасних ІТ-технологій та інтернет-платформ для організації та ведення бізнесу, отримання зовнішніх коштів для розвитку власної справи. Крім того, учасники проекту отримають бізнес- та ІТ-консультації щодо цифровізації своєї роботи.

Висновки з проведеного дослідження

Підтверджено, що підприємництво є складовою розвиненої ринкової економіки. Воно сприяє економічному зростанню як країни в цілому, так і її окремих регіонів, створенню нових робочих місць, тобто забезпеченню самозайнятості працездатного населення, формуванню середнього класу в суспільстві. У сучасних умовах стає зрозумілим, що розвиток територій неможливий без участі малого бізнесу. Підтримуючи цей сектор економіки, місцева адміністрація може вирішувати конкретні завдання економічного розвитку територіальної громади: покращувати якість життя населення та вдосконалювати комунальну інфраструктуру. Підтримуючи розвиток малого бізнесу, місцева влада сприяє розвитку місцевої економіки.

За умов реалій сьогодення, коли в країні запроваджено воєнний стан, важливо мале і середнє підприємництво розглядати як форму організації виробництва у нових економічних умовах, які не тільки виробляють і реалізують товари, надають послуги, а й вирішують важливі завдання на регіональному рівні. Водночас це інституційна форма поступової зміни менталітету населення, збільшення можливостей покращення добробуту, збільшення капіталу та задоволення потреб. Подальший розвиток підприємництва пов'язаний зі створенням малих будівельних і промислових підприємств, технопарків, бізнес-інкубаторів, лізингових центрів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Аналіз ринків» від YouControl. URL: https://youcontrol.com.ua/data-research/2021-ukrayini-zareiestrovano.
2. Господарський Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15.

3. Дрига А. Теоретичні основи розбудови ефективної системи підприємництва в Україні. *Вісник КНТЕУ*. 2017. № 6. С. 5-14.

4. Крисько Ж. Л. Соціально-економічне благополуччя як запорука успішного розвитку підприємництва. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки:* матеріали VI Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції з міжнародною участю [м. Полтава, 17 листопада 2021 р.]. Полтава: ПДАУ. 2021. С. 50-51.

5. Крисько Ж. Л. Підтримка розвитку підприємництва для активізації економічної діяльності громади. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах інноваційного розвитку економіки:* матеріали доп. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнародною участю [м. Тернопіль, травень 2021 р.] Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 101-103.

6. Назаркевич О. Б., Карп'як М. О., Попадинець Н. М. Інклюзивний розвиток малого підприємництва в сільських територіальних громадах. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки».* 2019. №11. С. 125-131.

7. Офіс розвитку малого та середнього підприємництва. URL: https://sme.gov.ua/sme-development-office.

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua.

9. Офіційний сайт Тернопільської обласної державної адміністрації. URL: http://www.oda.te.gov.ua

10. Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/4618-17.

11. Проєкт з підтримки малого та середнього підприємництва у Тернопільській громаді. URL: https://ternopilcity.gov.ua/news/49385.html.

12. Стратегія розвитку Тернопільської області на 2021-2027 роки та План заходів з її реалізації у 2021-2023 роках. Тернопіль: Тернопільська обласна державна адміністрація. 534 с.

REFERENCES

1. «Analiz rynkiv» vid від YouControl. Retrieved from: https://youcontrol.com.ua/data-research/2021-ukrayini-zareiestrovano [in Ukrainian].

2. Hospodarskyi Kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 № 436-IV. Retrieved from: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15. [in Ukrainian].

3. Dryha, A. (2017). Teoretychni osnovy rozbudovy efektyvnoi systemy pidpryiemnytstva v Ukraini [Theoretical foundations of building an effective system of entrepreneurship in Ukraine]. *Visnyk KNTEU*, 6, 5-14. [in Ukrainian].

4. Krysko, Zh. L. (2021). Sotsialno-ekonomichne blahopoluchchia yak zaporuka uspishnoho rozvytku pidpryiemnytstva [Socio-economic well-being as a key to the successful development of entrepreneurship]. *Upravlinnia resursnym zabezpechenniam hospodarskoi diialnosti pidpryiemstv realnoho sektoru ekonomiky*: materialy VI Vseukr. nauk.-prakt. internet-konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu [m. Poltava, 17 lystopada 2021 r.]. Poltava: PDAU. 50-51. [in Ukrainian].

5. Krysko, Zh. L. (2021). Pidtrymka rozvytku pidpryiemnytstva dlia aktyvizatsii ekonomichnoi diialnosti hromady [Support for the development of entrepreneurship to activate the economic activity of the community]. *Aktualni problemy menedzhmentu ta publichnoho upravlinnia v umovakh innovatsiinoho rozvytku ekonomiky*: materialy dop. Vseukr. nauk.-prakt. internet-konf. z mizhnarodnoiu uchastiu [m. Ternopil, traven 2021 r.] Ternopil: WUNU. 101-103. [in Ukrainian].

6. Nazarkevych, O. B., Karpiak, M. O., and Popadynets, N. M. (2019). Inkliuzyvnyi rozvytok maloho pidpryiemnytstva v silskykh terytorialnykh hromadakh [Inclusive development of small business in rural territorial communities]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Seriia: «Ekonomichni nauky»,* 11, 125-131 [in Ukrainian].

7. Ofis rozvytku maloho ta serednoho pidpryiemnytstva. Retrieved from: https://sme.gov.ua/sme-development-office [in Ukrainian].

8. Ofitsiinyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. Retrieved from: http://ukrstat.gov.ua.

9. Ofitsiinyi sait Ternopilskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii. Retrieved from: http://www.oda.te.gov.ua.

10. Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho ta serednoho pidpryiemnytstva v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 22.03.2012 r. № 4618-VI. Verkhovna Rada Ukrainy. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/4618-17#Text. [in Ukrainian].

11. Proiekt z pidtrymky maloho ta serednoho pidpryiemnytstva u Ternopilskii hromadi. Retrieved from: https://ternopilcity.gov.ua/news/49385.html. [in Ukrainian].

12. Stratehiia rozvytku Ternopilskoi oblasti na 2021-2027 roky ta Plan zakhodiv z yii realizatsii u 2021-2023 rokakh. Ternopil: Ternopilska oblasna derzhavna administratsiia. [in Ukrainian].

Zhanna Krysko, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor, Department of Management, Public Administration and Personnel, West Ukrainian National University, Ukraine

THE ROLE OF ENTREPRENEURSHIP IN THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE COUNTRY

Abstract
Introduction. In all countries of the world, entrepreneurship is considered to be a universal tool for the participation of citizens in the economic life of the country, an important factor of economic growth, job creation, structural adjustment aimed at strengthening the economy. By creating small and medium-sized business structures, entrepreneurs provide themselves with work and income, higher than they could receive, when in the category of employees, and, in addition, they create new goods and services, which allows expanding the economic opportunities of both the region and the state in general.
The goal of the article is to study the role of entrepreneurship in the socio-economic development of the country, as well as outline ways to improve the policy of regulation and support of small enterprises in the regional economy.
Methods. The methods of economic, systemic, structural analysis and generalization are used.
Results. Entrepreneurial activity in Ukraine has been analyzed, trends in the development of small and medium-sized enterprises under the influence of a favorable business climate were considered by means of the analysis of the dynamics of economic entities development based on the statistical data. It is proved that the birth and development of entrepreneurship is a complex socio-economic phenomenon and is determined by deep changes in the field of socio-cultural relations that arise as its result. At the same time, the change of such relations affects all key aspects of people's lives: social life; moral and ethical norms; mentality; spiritual and material values; norms of socio-economic behavior. It has been established that in modern economic conditions, regional leaders assign a significant role to medium and small enterprises, which, thanks to their flexibility, are more adapted to constantly changing market conditions. The management of territorial communities, using complex and systematic measures to create a favorable environment, contributes to increasing the competitiveness of regional medium and small enterprises that are able to compete with large companies.

Keywords: entrepreneurship; economical development; competitiveness; market conditions; entrepreneur.

Cite as: Krysko, Z. (2022). The role of entrepreneurship in the economic development of the country. *Economic analysis,* 32 (4), 15-22. DOI: https://doi.org/10.35774/econa2022.04.015